

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ПАВЛА ТИЧІНИ
РАДА МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ
СТУДЕНТСЬКЕ НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО

НАУКА. ОСВІТА. МОЛОДЬ

**Матеріали
XIII Всеукраїнської наукової конференції
студентів та молодих науковців
(Умань, 22 квітня 2020 р.)**

Умань – 2020

УДК 378
У 52

Головний редактор:

Безлюдний О. І. – доктор педагогічних наук, професор, ректор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Редакційна колегія:

Гедзик А. М. – доктор педагогічних наук, професор, перший проректор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Коляда Н. М. – доктор педагогічних наук, професор, проректор з інноваційних досліджень та європейської інтеграції Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Ревнюк Н. І. – кандидат педагогічних наук, доцент, проректор з гуманітарних питань Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Бортник М. С. – фахівець редакційного відділу Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Логіна Л. В. – начальник відділу науково-технічного розвитку та європейської інтеграції Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Мельник О. С. – кандидат технічних наук, доцент, голова Ради молодих науковців Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Руденко В. М. – начальник редакційного відділу Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Тинкован М. В. – фахівець відділу науково-технічного розвитку та європейської інтеграції Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Чирва Г. М. – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач відділу аспірантури та докторантури Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Юрченко Н. Ю. – голова Студентського наукового товариства, студентка III курсу факультету фізики, математики та інформатики Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

У 52 НАУКА. ОСВІТА. МОЛОДЬ : матеріали XIII Всеукр. наук. конф. студентів та молодих науковців (Умань, 22 квітня 2020 р.) / за ред. О. І. Безлюдного. – Умань : Візаві, 2020. – 310 с.

До збірника увійшли матеріали XIII Всеукраїнської наукової конференції студентів та молодих науковців «НАУКА. ОСВІТА. МОЛОДЬ», яка відбулася на базі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини 22 квітня 2020 року.

© Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини, 2020

З М І С Т

Автухова Ірина Effective ways of teaching English vocabulary to young learners	11
Бабенко Олег Соціальна робота з дітьми, які мають функціональні обмеження	14
Богдан Віра Заголовок медіа тексту як основний засіб прагматичного впливу на читача	15
Бойко Інна Лідерство як професійно важлива якість майбутнього фахівця	18
Бондарчук Марта Соціалізація студентської молоді	20
Борісова Юлія Розвиток творчої уяви школярів у процесі створення декоративної живописної композиції	23
Бородієнко Валентина Соціальний захист дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування в Україні	27
Бровко Наталія Міжбюджетні трансферти в сучасних умовах розвитку України	29
Власик Марія Робота соціального педагога в інклюзивному класі	32
Возносименко Дарія Використання сервісу LearningApps для створення інтерактивних математичних вправ	34
Ворова Ростислава Формування ключових компетентностей в умовах Нової української школи під час вивчення інтегрованого курсу «Я досліджую світ»	37
Глушко Дар'я Творчість Дж. Р. Р. Толкіна крізь призму лінгвістики	39

Гога Анастасія Володимир Дурдуківський – директор першої української гімназії (1917–1921 рр.)	42
Гуменюк Сергій Дворянин, солдат, математик (Рене Декарт)	45
Горбатко Вячеслав Теоретичні аспекти ціноутворення на сільськогосподарську продукцію	48
Григоренко Марія Вінниця – столиця УНР	50
Гром Іван, Борисюк Віта Отримання картини магнітного поля	52
Гусейнова Наталія, Рудакова Наталія Специфіка соціальної роботи з сім'єю, яка виховує дитину з інвалідністю	55
Дадабаєв Володимир Географічні передумови розвитку туристсько-рекреаційного потенціалу Черкаської області	57
Данилко Дар'я Гімназійна освіта в Білій Церкві (кін. XIX – поч. XX ст.)	60
Данько Дарина Зміст і завдання психолого-педагогічної підтримки дітей підліткового віку із сімей учасників бойових дій на Сході України	62
Денисюк Катерина, Максюта Дмитро Інтегративний підхід до формування технічної компетентності майбутніх учителів фізики	65
Джога Дмитро Використання веб-орієнтованих засобів для формування інтелектуальних умінь студентів	69
Дідиченко Роман Ігротерапія як метод роботи соціального працівника з дітьми молодшого шкільного віку	72

Єскіна Анастасія Ціннісні орієнтації сучасної молоді	75
Заболотній Денис Білий рух і українське питання	77
Зінченко Юлія, Рудий Артур, Маммедова Айтумар Інтеграція знань з математики та фізики у ЗВО	81
Зозуля Дарина, Бурлаков Ярослав Використання інтернет-сервісу мультимедійних дидактичних вправ LearningApps в освітньому процесі	83
Іванченко Євгенія З історії відкриття законів Кеплера	86
Калініна Вікторія Образ України крізь століття	88
Калініч Тетяна Виховання культури спілкування дітей старшого дошкільного віку засобами комунікативної гри	91
Калюженко Аліна Нормативно-правове регулювання державної молодіжної політики в Україні	94
Кірсєва Маргарита Психолого-педагогічні особливості формування поняттєвого мислення у молодших школярів	98
Кіріченко Даяна Заснування центрального архіву давніх актів у Києві	100
Коваль Ігор Впровадження інклюзивного туризму в Україні	104
Козирєва Лілія Ways of reducing anxiety of intermediate English language learners during speaking interaction	107
Козловська Світлана Фізична культура та спорт у сучасному суспільстві	110
Коломієць Ніка Teaching foreign language to children with special educational needs	113

Кондратова Оксана Особливості емоційно-ціннісного ставлення молодших школярів до природи	115
Коробань Марія, Нирова Ганна, Каракай Анастасія Відображення краси спорту в мистецтві та побуті	118
Кофанова Надія Історія вивчення творчості Павла Тичини в літературознавстві і критиці	120
Кравченко Дар'я Духовно-моральне виховання учнів початкових класів на прикладі біблійних оповідань	124
Кравченко Анна Роль педагогічної практики у професійній підготовці майбутніх викладачів вищої школи	127
Крузель Валерія Теоретико-методологічні аспекти дослідження феномену соціальної реклами як засобу психологічного впливу на молодь	129
Кульченко Ірина Роль географічної освіти в розвитку творчої особистості	132
Лисий Юрій Accounting of working expenses with the use of the 1C Accounting program 8.2	134
Ломтева Софія, Жульковська Дарина Впровадження інноваційних технологій на підприємствах готельного господарства	137
Лукіна Лія Тестування як ефективний засіб організації контролю у навчанні польської мови	139
Ляшенко Віра Формування громадянських рис особистості в умовах Нової української школи	142
Мазепа Наталія Сучасний стан проблеми розвитку творчої пізнавальної активності учнів початкової школи	144

Маценко Віолета Поняття «громадянськість»: сучасне розуміння	148
Машкаринець Світлана Корекційно-дидактичні умови розвитку мовленнєвого компонента у дошкільників	150
Медведська Ірина Психолого-педагогічний аспект формування творчих умінь школярів	152
Мельник Ірина Організаційно-методична робота практичного психолога в закладі дошкільної освіти	155
Мельник Наталія Минуле та майбутнє фізичної культури та спорту	158
Мельник Олексій, Куніцький Ярослав Завдання і вимоги до системи управління мобільною робототехнічною системою	159
Мельниченко Софія Особливості структури запровадження технологій дистанційного навчання в процесі фахової підготовки майбутніх вчителів початкової школи	163
Могиленко Анастасія Інноваційні технології оздоровлення учнів на уроках математики	167
Мосійчук Ірина Обдарованість дітей дошкільного віку як психолого-педагогічна проблема	169
Нестерчук Наталія Формування екологічної компетентності в гімназії-інтернаті № 13 м. Києва (з досвіду роботи вчителя біології)	171
Никитенко Вікторія «Афганський вузол» у політиці СРСР	174
Никитенко Вікторія Визволення Гайсинщини від нацистських загарбників	177
Никитенко Михайло Перший російський фаворит	181

Олійник Ліна Антропогенний вплив на сучасні ландшафти	184
Очеретнюк Наталія Зміст системи роботи над розвитком культури мовлення учнів початкової школи	187
Ошека Ольга Числа Фібоначчі та золотий переріз	190
Пахольчак Інна Допитливість як складова особистості 6-річної дитини	192
Пересунько Мирослава Енциклопедична справа миколи бажана	195
Пивовар Лілія Педагогічна майстерність як основа професійної компетентності сучасного вчителя-словесника	198
Плаксіна Аліна Японський сад для чайної церемонії	201
Рубцова Карина Міжмовна асиметрія в художньому перекладі: етнолінгвокультурний аспект	204
Садовий Назар Теоретичні основи розвитку креативності молодших школярів	207
Саченко Анастасія Оригінальний домровий репертуар	210
Сергеева Тетяна Види розвивальних завдань на підсумковому етапі вивчення художнього твору	212
Сич Марія Використання вправ з LEGO на уроках української мови в початковій школі	215
Січкарь Аліна, Стовпець Іван, Аманов Аланур Рівняння Лагранжа другого роду	218
Скидан Світлана, Сапарова Шекер, Сапарова Шірін, Мурадова Елзіра Академічна доброчесність майбутнього вчителя	220

Слободянюк Діана Освіта у державотворчій політиці українських урядів (1917–1921 рр.)	223
Сорока Ніна Проблема читання серед молоді (за матеріалами опитування учнів і студентів м. Старобільська)	226
Сорокоум Галина Рухливі ігри як засіб формування соціальної активності у старших дошкільників	229
Танасійчук Юлія Формування культури здоров'я як складова фахової підготовки учителів	232
Тверда Олександра Історія дослідження та формування «нижчої міфології» українців	235
Тимунь Альона Вплив спілкування з дорослим на психічний розвиток дитини	239
Титаренко Олександр Протоієрей Михаїл (Попель) у національно-релігійному відродженні Волині і пол. ХХ ст.	242
Товкан Віталій Пейзаж як засіб розвитку колористичного бачення у художньо-педагогічній освіті	245
Токарєва Діана Імпресивна функція перекладу рекламних назв	248
Ходацька Ольга Розвиток професіоналізму вчителя-філолога та креативності особистості учня засобами театрального мистецтва	251
Хоменко Ілона Розвиток комунікативної культури дітей старшого дошкільного віку засобами ігрової діяльності	255
Чайка Тетяна Формування іншомовної комунікативної компетентності учнів початкових класів засобами англomовного фольклору	258

Чамлай Дінна Причини агресивної поведінки в підлітковому віці	261
Чумак Анастасія Інноваційний маркетинг як інструмент успішного ведення бізнесу	263
Чумак Ольга Значення науково-технічних революцій ХХ століття	266
Чупіна Катерина Інклюзивний туризм, як складова реабілітації студентської молоді з інвалідністю	269
Швецова Яна Казка як терапевтичний метод подолання страхів в дошкільному віці	272
Швирид Ірина Династія Тюдорів у світовому кінематографі	275
Шевченко Ірина Розвиток креативних здібностей студентів у процесі навчання	278
Шевчук Владислав Конкурентність молоді на ринку праці	281
Шинкарчук Аліна Середньовічні німецькі торговельні гільдії	283
Шишак Андріана Інтерактивні методи роботи з підручником у початковій школі: технологія колективно-групового навчання	286
Шокарь Олена Жакерія у Франції як один із проявів антифеодальної боротьби	290
Юзвенко Ірина Мистецьке будівництво в Україні в революційну добу (березень 1917–1921 рр.)	294
Юрченко Наталія Використання інновацій у навчанні математики	296
Ямбулатов Марк Актуальність мотивації в економічній діяльності підприємства	299
НАШІ АВТОРИ	303

математиці, а й в природі, в людині, в літературі, в картинах, в енергетичних переходах елементарних частинок, в планетарних і космічних системах, у генних структурах живих організмів. Художники, вчені, скульптори, модельєри, дизайнери роблять свої розрахунки, креслення або начерки виходячи з співвідношення золотого перерізу.

Отже, мистецькі ідеали пропорційності і гармонійності можуть бути водночас і математичними ідеалами. Говорять, що справжній математик завжди є і художником, і архітектором, і поетом. Можна зробити висновок що, як наука неможлива без творчості, так і творчість неможлива без краси.

Список використаних джерел

1. Воробйов Н. Н. Числа Фібоначчі. Наука, 1978. – Т. 39.
2. Рудаков Числа Фібоначчі і простота числа 2127-1 третя серія. – 2000. – Т. 4.
3. Стахов А. П. Коды золотой пропорции. – 1984.
4. Волков Ю. І., Войналович Н. М. Елементи дискретної математики / Ю. І. Волков, Н. М. Войналович. – Кіровоград, 2000. – 185 с.
5. Ночевчук М. Пропорція: Математика / М. Ночевчук // Шкільний світ. – 2006. – № 45. – С. 9–14.

Інна Пахольчак

ДОПИТЛИВІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ОСОБИСТОСТІ 6-РІЧНОЇ ДИТИНИ

Сучасна освітня законодавча база, зокрема Закон України «Про освіту», наголошує на необхідності побудови освітнього процесу на засадах демократії, гуманізації, інтеграції. А отже, провідною метою навчання виступає розвиток інтересу до пізнання, формування у дітей навичок самоосвітньої діяльності. У реформованій Новій українській школі дитина має стати суб'єктом пізнання, що сповнене діяльним та інтегрованим змістом.

У зв'язку з переорієнтацією мети освіти та відповідним зміщенням акцентів із пріоритетів формування знань, умінь та навичок на домінування компетентнісного підходу гостро постає необхідність створення оптимальних умов розвитку означених якостей на рубежі старшого дошкільного та молодшого шкільного віку, починаючи з шести років. Психологічні особливості дітей цього віку суттєво відрізняються від особливостей семирічних дітей, тому залучення їх до шкільного навчання потребує підсиленої уваги.

Дослідження потребують і дидактичні умови розвитку потреб та

мотиваційної сфери шестирічок, зокрема допитливості – передумови пізнавального інтересу та самоосвітньої діяльності, природної якості дитини, що зароджується в дошкільному віці та набуває розвитку у віці шести-семи років.

Вивченню природи допитливості присвячені психологічні, педагогічні дослідження, методичні розробки, у яких допитливість розглядається в межах потреб та мотиваційної сфери особистості (Н. Бібік, О. Дусавицький, Я. Кодлюк, Н. Морозова, Г. Щукіна та інші).

Відсутність єдиного підходу до визначення допитливості та недостатня розробленість дидактичних умов, сприятливих для розвитку названої якості, ускладнюють практичне вирішення даної проблеми в сучасному освітньому просторі.

Шестирічний вік є перехідним віковим періодом, «у якому яскраво проявляються риси дошкільного дитинства, водночас у сучасних умовах це шкільний вік, який вимагає зосередженості, вольових зусиль, активності й самостійності мислення» [1, с. 10]. Саме цей вік характеризується активним розвитком психічних процесів і якостей.

У дитини 6-ти років відбувається опанування нової соціальної ролі учня, змінюється провідна діяльність з ігрової на навчальну; до того ж означений вік характеризується істотними фізіологічними перетвореннями.

Фізіологічні процеси зумовлюють активний розвиток інтелекту, мовлення, зорового сприймання, довільної уваги, пам'яті у віці шести років (Н. Бібік, Г. Крайг, В. Крутецький, Г. Люблинська, В. Мухіна).

Такі перетворення в структурі особистості відкривають потенційні можливості для формування пізнавальних інтересів, активності, внутрішньої мотивації.

Формування особистісних якостей шестирічної дитини (волі, мотивації, пізнавального інтересу) відбувається під впливом інтеграції біологічного, освітнього та соціального факторів.

На думку О. Савченко, В. Сухомлинського, Г. Щукіної пізнавальний інтерес виступає провідним мотивом навчання.

Особливу увагу науковців привертає проблема мотивації дітей шести років (Н. Бібік, О. Гузенко, Н. Зубалій, Н. Пророк, О. Проскура).

У структурі мотивів освітньої діяльності першокласників виділяють шість груп: соціальні (прагнення до зміни соціального статусу); навчально-пізнавальні (прагнення нових знань); оціночні (прагнення високої оцінки дорослого, заохочення; запобігання покарання); позиційні (пов'язані з інтересом до зовнішніх атрибутів шкільного життя); зовнішні (викликані соціальною необхідністю); ігрові [6, с. 140–141]. Достатній розвиток навчально – пізнавальних та соціальних мотивів у поєднанні з оцінним забезпечує позитивний вплив на успішність освітньої діяльності.

Значний вплив на розвиток особистості шестирічної дитини в цілому має включення її у нові соціальні умови. Соціальний розвиток постає

як «взаємозв'язок соціалізації (оволодіння соціокультурним досвідом, його засвоєння та відтворення) та індивідуалізації (набуття дитиною самостійності, відносної автономності)» [3, с. 115].

Пізнавальна потреба на рівні допитливості має стихійно-емоційний характер та не має соціально значущого продукту діяльності.

Розмаїття точок зору вчених у визначенні сутності допитливості підтверджує багатоаспектність цього поняття та необхідність інтегрованого підходу до з'ясування сутності та місця допитливості в структурі особистості дитини шести років.

Допитливість є системною якістю, яка містить складові різних структурних компонентів особистості. Інтегрований підхід дозволяє органічно поєднати різноманітні дослідження й визначити допитливість як стадію пізнавального інтересу і, водночас, «потребу в знаннях», яка вимагає виявлення волі, ініціативності та лідерства в процесі пошукової діяльності.

У першому класі дослідно-творча та пізнавальна діяльність учнів є регламентованою, спеціально організованою в процесі вивчення навчальних дисциплін у межах освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової освіти [2].

Основними ознаками прояву допитливості у дітей 6-річного віку є: прагнення нових знань, інтерес до учіння, характер запитань, ініціативність, лідерство, вольові прояви, задоволення від учіння. Зазначимо, що визначені ознаки характеризують допитливість як системну якість, що належить п'яти сферам особистості дитини: когнітивно-пізнавальній, потребнісно-мотиваційній, міжособистісно-соціальної, емоційно-вольовій, дієво-практичній.

Таким чином, сучасна наука виділяє чимало підходів до визначення допитливості, які, інтегруючись дають змогу виділити її як стадію пізнавального інтересу і, водночас, «потребу в знаннях», яка передбачає виявлення волі, ініціативності та лідерства.

Список використаних джерел

1. Бібік Н. М. Формування пізнавальних інтересів молодших школярів: дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.01 / Бібік Надія Михайлівна. – Київ, 1998. – 380 с.
2. Державний стандарт початкової освіти // Урядовий кур'єр. – 2018. – № 38.
3. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2017. – № 38–39. – 380 с.
4. Литвиненко С. А. До проблеми соціального розвитку молодших школярів / С. А. Литвиненко // Наука і освіта: наук.-практ. журн. Південного наук. центру АПН України. – Одеса, 2001. – № 6. – С. 113–115.

5. Ліннік О. О. Дидактичні умови розвитку допитливості учнів 1 класу: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.09 / Ліннік Олена Олегівна. – Луганськ, 2007. – 244 с.
6. Нижегородцева Н. В. Психолого-педагогическая готовность ребенка к школе: пособие для практических психологов, педагогов и родителей / Нижегородцева Н. В., Шадриков В. Д. – Москва: Гуманитарный центр ВЛАДОС, 2001. – 256 с.

Мирослава Пересунько

ЕНЦИКЛОПЕДИЧНА СПРАВА МИКОЛИ БАЖАНА

Особливістю багатьох українських літературних діячів стало те, що їхня творчість це щось значно більше та ширше, ніж просто їхні твори. Завдяки цьому письменник чи поет постає діячем не лише історичним, а й діячем преси і видавничої справи, які є невід'ємними складовими культурного поступу.

Упродовж останніх десятиліть, коли розпочалося активне повернення в літературу десятків імен письменників трагічного покоління 1930-х рр., творчість Миколи Бажана нечасто ставала об'єктом наукових зацікавлень вітчизняних літературознавців. Герой Соціалістичної Праці, академік, лауреат державних премій, поет, якого оминуло колесо репресій, Бажан, здавалося, цілком укладався в ідеальну модель «співця радянської доби» [2, с. 15].

Замислюючись над життєвим і творчим шляхом Миколи Платоновича Бажана (1904–1983), не можна позбутися враження, що він був народжений стати не лише самобутнім поетом, можливо, одним з найбільших в українському письменстві ХХ ст., а й діячем культури в найширшому розумінні – літературним критиком, видавцем, перекладачем, організатором численних наукових і літературно-художніх видань та оригінальних серій української і світової класики [6, с. 38].

Постановою уряду України в грудні 1957 р. було започатковано діяльність Головної редакції УРЕ, яка підпорядковувалася президії Академії науки УРСР на засадах науково-видавничої установи та мала здійснювати науково-редакційне опрацювання і випуск на високому науковому, теоретичному та художньо-поліграфічному рівнях універсальних і галузевих енциклопедій, енциклопедичних довідників та іншої літератури, що за своїм характером наближалася б до енциклопедичних видань. Першочерговим завданням було проголошено підготовку універсальної української енциклопедії, обсяг якої становив би 15–16 томів по 36 друк. аркушів, накладом 100 тис. примірників. Очолив новостворений видавничий осередок академік Микола Бажан [7, с. 21].

Бажан наголошував на необхідності поновлення, а не започаткування